

Informacija o odlaganju roka za usvajanje Stambene politike Crne Gore do 2034. godine
i Programa socijalnog stanovanja 2023-2026

Proces strateškog planiranja u državi, bazira se na *Uredbi Vlade Crne Gore o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata* (Sl. list CG br. 54/2018). Uredba iziskuje minimum kriterijuma, potrebnih za utvrđivanje kvaliteta strateških dokumenta, kojima se utvrđuju pravci razvoja Crne Gore. Jedan od principa Uredbe je princip usklađenosti koji podrazumijeva da strateška dokumenta moraju biti međusobno usklađena po ciljevima javnih politika, na način da se izbjegne uzajamno isključivanje tih ciljeva i njihovo preklapanje.

Program rada Vlade Crne Gore, za 2023. planira niz dokumenata, kojima će se usmjeriti politike, koje su od važnosti za razvoj ekonomije, kao i proces evropskih integracija, kojima se standardizuju brojne strategije i programi, posebno u oblasti socijalnih pitanja, infrastrukturnog razvoja i zaštite životne sredine. Prepoznati su, kao politički prioriteti Vlade Crne Gore za tekuću godinu, **Stambena politika Crne Gore do 2034. godine i Program socijalnog stanovanja 2023-2026**.

Definisani rok za usvajanje **Stambene politike Crne Gore do 2034. godine** je IV kvartal 2023. godine (PRV 2023, obaveza "TD 134"). Navedenim strateškim dokumentom treba da se definiše vizija i misija stambenog sektora i način obezbeđenja adekvatnog stanovanja za sve. Obezbeđenje adekvatnog stanovanja predstavlja jedan od ključnih činilaca životnog standarda i kvaliteta života, a istovremeno je važan pokretač privrednog i društvenog razvoja. Budući da se ovaj strateški dokument oslanja prevashodno na zvanične statističke podatke, posebno podatke Popisa stanovništva, predlaže se pomjeranje roka za njegovo usvajanje sa IV kvartala 2023 na III kvartal 2024, odnosno konačna izrada da se odloži do trenutka objavljivanja preliminarnih podataka Popisa stanovništva 2023. Naime, kvalitetna analiza stanja, kako kvalitativna, tako i kvantitativna, kao i sami indikatori treba da budu bazirani na podacima Popisa stanovništva. Poslednji popis stanovništva sproveden je 2011. godine, dok je sledeći planiran za novembar tekuće godine, i može se očekivati da preliminarni podaci budu objavljeni početkom 2024. godine. Bitno je napomenuti da je i prethodni strateški dokument počivao na preliminarni podacima Popisa stanovništva 2011. godine, te da, uzimajući u obzir prethodno navedeno, ne bi bilo svrshishodno usvajati novi strateški dokument sa istim popisnim podacima.

Nadalje, na osnovu čl. 5, Zakona o socijalnom stanovanju, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma je u obavezi da pripremi **Program socijalnog stanovanja 2023-2026**, za period do tri godine. Donošenje navedenog programa je planirano za II kvartal tekuće godine (PRV 2023, obaveza „TD 132“). Ovaj program treba da da odgovor na brojna pitanja, kao što su smanjenje siromaštva, migracije, beskućništvo, saradnja sa jedinicama lokalne samouprave, standardizacija evidencije o stambenim jedinicama, po opština, itd. Međutim, kako se Stambenom politikom Crne Gore do 2034. moraju utvrditi strateški ciljevi razvoja stambene politike, definisati operativni ciljevi za sprovođenje utvrđenih strateških ciljeva, usaglasiti politika sa krovnim strateškim dokumentima, koji su donijeti u prethodnom periodu, to je poželjno da se i Program socijalnog stanovanja, koji proizilazi iz Stambene politike Crne Gore do 2034. godine,

kao krovnog dokumenta u predmetnoj oblasti javne politike i detaljnije razradjuje jedan od ciljeva Stambene politike, donese ili istovremeno sa Stambenom politikom ili nakon njenog usvajanja.

Takođe, kada je u pitanju prolongiranje roka usvajanja Stambene politike Crne Gore do 2034. godine, treba imati u vidu i činjenicu da su, od januara 2023, u primjeni novi zahtjevi u pogledu orodnjenosti politika, kao i nadgradnje postojećeg normativnog okvira o obavezi procjene uticaja na životnu¹ sredinu za sva strateška dokumen:a, dok je za donošenje Programa socijalnog stanovanja 2023-2026, obavezna i primjena člana 5 Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu², koji propisuje da će se strateška procjena vršiti za planove i programe, kada postoji mogućnost da njihova realizacija izazove posljedice po životnu sredinu.

¹ Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu, Sl. list CG br. 75/2018 od 23.11.2018. (stupio na snagu 01.12.2018.godine) propisuje da nosilac projekta ne može pristupiti izvođenju projekta, bez saglasnosti na elaborat/ odluke. Ocjena prihvatljivosti se sprovodi u okviru postupka procjene uticaja, kojim se uređuje zaštita prirode. Saglasnost na elaborat je sastavni dio dokumentacije, potrebne za pribavljanje građevinske dozvole, odobrenja ili saglasnosti za početak izvođenja projekta.

² Sl. list CG, br. 80/05; Sl. list CG, br. 73/10, 40/11, 59/11 i 52/16.